

Scenariusz zajęć

Temat: Poznajemy instrumenty muzyczne.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wylicza instrumenty muzyczne (gitara, skrzypce, fortepian, kontrabas, bęben),
- rozróżnia brzmienie instrumentów strunowych: skrzypiec, gitary, fortepianu, kontrabasu,
- wskazuje zbiory o takiej samej liczbie elementów,
- tworzy zbiór elementów o takich samych cechach,
- wskazuje, który zbiór jest mniejszy, a który większy,
- zapisuje liczby od 1 do 8 cyframi,
- dodaje na konkretach w zakresie 10,
- wskazuje kolory: czerwony, niebieski,
- ilustruje utwór muzyczny pracą plastyczną,
- odgaduje nazwy instrumentów na podstawie skojarzeń i wskazówek..

Środki dydaktyczne:

- nagrania fragmentów utworów muzycznych wykonywanych na różnych instrumentach,
- ilustracje instrumentów muzycznych: fortepian, skrzypce, gitara, kontrabas,
- sznurek do demonstracji zasady wydobywania dźwięku z instrumentów strunowych,
- pudełka lub naczynia do demonstracji zjawiska rezonansu,
- tablety lub laptopy,
- karta pracy nr 1 (instrumenty muzyczne do grupowania w zbiory),
- nagranie utworu „Alunelul” (tradycyjna melodia żydowska).
- nagranie utworu Fryderyka Chopina Preludium „Deszczowe”,
- liczmany,
- ołówki, kredki, kartki dla każdego ucznia.

Metody i techniki: zabawa ruchowa, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia plastyczne.

Formy:

- zbiorowa jednolita,
- indywidualna jednolita,
- praca w parach

Przebieg zajęć:

Etap wstępny

Nauczyciel odtwarza nagranie fragmentów utworów muzycznych granych kolejno na kilku różnych instrumentach. Chętne dzieci podają nazwy tych instrumentów i rysują je na tablicy. Nauczyciel zapowiada, że zajęcia będą poświęcone różnym instrumentom muzycznym, a następnie wyklada (wywiesza) w miejscu widocznym dla dzieci ilustracje różnych instrumentów z podpisanymi nazwami.

Etap realizacji

Zadanie 1

Nauczyciel odtwarza nagranie dźwięku gitary, fortepianu, kontrabas i skrzypiec. Pyta dzieci o nazwy instrumentów i o to, co je łączy. Dziecko, które rozpoznało dany instrument wiesza odpowiednią ilustrację na tablicy magnetycznej. Drugie pytanie może sprawić nieco trudności, dlatego nauczyciel podaje informację, że fortepian, choć nie przypomina skrzypiec, też jest instrumentem strunowym. Przy pomocy napiętego sznurka demonstruje sposób powstawania dźwięku w instrumentach strunowych. Zachęca dzieci do eksperymentowania z długością sznurka, która wpływa na wysokość dźwięku. Zachęca też do sprawdzenia, co się stanie, jeśli struna będzie umocowana przy pudle rezonansowym (tę rolę

może odegrać pudełko lub naczynie). Ponownie odtwarza nagranie dźwięku kontrabas i skrzypiec, a uczniowie własnymi słowami wskazują różnicę między tymi dźwiękami.

Zadanie 2

Dzieci uruchamiają tablety i wykonują ćwiczenie interaktywne. Na ekranie tabletu umieszczone są cyfry 1, 2, 3, pod każdą z nich ukryte jest brzmienie instrumentu strunowego (fortepianu, skrzypiec i gitary). Zadaniem dzieci jest wskazanie nazwy instrumentu, na którym grana jest melodia i przyporządkowanie ilustracji przedstawiającej instrument odpowiedniej cyfrze.

Zadanie 3

Nauczyciel uczy dzieci zabawy ruchowej „Muzykanci konszabelanci” (śpiew połączony z gestami naśladującymi grę na instrumentach).

„Jestem muzykantem konszabelantem

My muzykanci konszbelanci

Ja umiem grać, my umiemy grać

A na czym? Na bębnie ....

Bum tarara bum tarara bum tarara bum tarata

bum tarara bum tarara bum tarata bęc

Jesteśmy muzykanci konszabelanci

Ja umiem grać ty umiesz grać.

A na czym? Na skrzypcach ....

Trilu trilu trilu trilu trilu trilu trilu

trilu trilu trilu bęc

Jesteśmy muzykanci konszabelanci

Ja umiem grać ty umiesz grać.

A na czym? Na pianinie ....

A pianino ino ino a pianino ino ino

a pianino ino ino bęc”

[Uwaga dla nauczyciela: wyraz „konszabelant” jest bardzo dawny, rzadki i poza tą piosenką właściwie nie używany, a oznacza osobę, która przyjechała z Niemiec; powstał ze zniekształcenia niemieckiego wyrażenia „komm aus Schwabenland”, czyli „przybyłem ze Szwabii”]

Zadanie 4

Nauczyciel pyta dzieci o nazwy instrumentów występujących w piosence „Muzykanci konszabelanci”. Przy każdej nazwie dzieci klaszczą tyle razy, ile sylab słyszą w danym wyrazie (bęben, skrzypce, pianino).

Zadanie 5

Nauczyciel pokazuje dzieciom zabawę ruchową do utworu „Alunelul” (tradycyjnej melodii żydowskiej). Będzie to ćwiczenie palców, potrzebne do gry na skrzypcach.

Wstęp – 4 takty (przygotowanie)

Cześć I

Takt 1:

na miarę 1 i 2 stykamy kciuki i palce wskazujące obu dłoni z sobą.

na miarę 3 i 4 stykamy palce środkowe z sobą.

Takt 2:

na miarę 1 i 2 stykamy palce serdeczne z sobą.

na miarę 3 i 4 stykamy palce małe z sobą.

Takty 3-8: powtarzamy trzykrotnie gesty z taktów 1 i 2.

Część II

Takt 1-2: dwukrotnie klaszczemy w dłonie (na pierwszą miarę każdego taktu).

Takt 3-4: dwukrotnie uderzamy w uda (na pierwszą miarę każdego taktu).

Takt 5-6: dwukrotnie zaciskamy dłonie przed sobą (na pierwszą miarę każdego taktu).

Takt 7-8: dwukrotnie rozkładamy dłonie przed sobą (na pierwszą miarę każdego taktu).

(cały układ wykonuje się pięć raz).

Zadanie 6

Nauczyciel wyświetla obrazek, na którym znajdują się 3 fortepiany, 5 skrzypiec, 6 gitar, 2 kontrabasy. Uczniowie liczą, wykorzystując liczmany i sznurki:

1. Ile fortepianów jest na obrazku (3), tyle samo czerwonych patyczków (3) połóż na stole w czerwonej pętli, obok umieść kartonik z liczbą 3.
2. Ile skrzypiec jest na obrazku (5), tyle samo niebieskich patyczków (5) połóż w niebieskiej pętli, obok umieść kartonik z liczbą 5.
3. Ile jest razem patyczków czerwonych i niebieski, ułóż zapis matematyczny: $3 + 5 = 8$, dodając do mniejszej liczby większą.
4. Ile gitar jest na obrazku (6), tyle samo kasztanów połóż na stole i obok umieść kartonik z liczbą 6.
5. Ile kontrabasów jest na obrazku (2), tyle samo żołądzi połóż na stole i obok umieść kartonik z liczbą 2.
6. Ile jest razem kasztanów i żołądzi, ułóż zapis matematyczny: $6 + 2 = 8$, dodając do większej liczby mniejszą.

Przy ostatnim poleceniu uczniowie pracują w parach: pierwszy kładzie na stole żołądzie, a drugi dokłada kasztany i razem liczą, ile kasztanów i żołądzi mają razem. Po chwili zamieniają się rolami.

Zadanie 7

Nauczyciel rozdaje kartę pracy nr 1, która zawiera rysunki instrumentów muzycznych: 6 fortepianów, 4 skrzypiec, 8 gitar. Polecenia brzmią:

- Stwórz zbiory z przedstawionych obiektów/instrumentów.
- Każdy zbiór otocz pętlą innego koloru.
- Obok zbioru napisz liczbę, która odpowiada liczbie instrumentów w zbiorze.
- Przy zbiorze o największej ilości instrumentów narysuj słońeczko, a przy zbiorze o najmniejszej liczbie elementów narysuj serduszko.

Zadanie 8

Nauczyciel odtwarza nagranie „Preludium deszczowego” Fryderyka Chopina.

Uczniowie słuchając ilustrują go przy pomocy krótkich i długich kresek. Następnie kolorują swoje prace kredkami, oddając nastrój utworu. Prace są prezentowane na forum całej klasy, a autorzy dzielą się wrażeniami z ich powstawania.

Etap końcowy

Nauczyciel czyta zagadki:

*1. Ma trzy nogi, czarne skrzydło,
białe zęby w rzędzie.*

*Gdy pianista przy nim siądzie
- piękny koncert będzie. (fortepian)*

2. Zrobione są z drewna.

*Cztery struny mają.
Gdy pociągniesz smyczkiem,
to pięknie zagrają? (skrzypce)*

3. Często ich widzicie sami

Jak siadają przed nutami

By z zapalem i zawzięcie

Grać na jakimś instrumencie. (muzyk, muzycy – zdjęcie orkiestry)

Gdy padnie prawidłowa odpowiedź ucznia, nauczyciel wyświetla odpowiednie zdjęcie.

Nauczyciel pyta dzieci, co im się podobało w czasie zajęć, czy któreś zadanie było dla nich trudne i dlaczego. Chwali dzieci za wykonaną pracę i zachowanie podczas zajęć.

Dodatkowo

Uczeń zdolny: w zadaniu 5 proponuje inne nazwy instrumentów do analizy sylabowej.

